

Papeževa zelo priletna mati še živi in je bivala do sedaj s tremi neomoženimi sestrami blizu svojega sina v Benetkah. Papežev brat po imenu Angelo ima malo krémo v Mantui.

Bogoslovje je papež izvršil v Trevizu in v Padovi, potem je bil za župnika v raznih manjših okrajih okrog Benetk in končno ravnatelj semenišča v Trevizu. Kardinal Parocchi mu je pomagal, da je postal l. 1884 škof v Mantovi. Leta 1893 je bil imenovan patrijarhom v Benetkah in ob enem kardinalom.

Kar se tiče mnenja o političnih nazorih tega papeža, o tem se sedaj še ne da nič gotovega pisati; a vendar se govori o njem, da je izvanrednih zmožnosti in vsi časopisi brez izjeme skoraj pozdravljajo z veseljem njegovo izvolitev.

Bog daj novemu papežu, da bi z njegovo pomočjo vodil mnogo let našo cerkev Bogu na čast in dušam vernih v prid!

Shod v Hočah.

Nikakor jim Bog ne da miru tem klerikalcem in njihovim prijateljem in bratcem, namreč dohtarčkom. Shod za shodom se vrši na Spodnjem Štajerskem. V tem kraju se trudijo spraviti neiskušeno mladino pod svoj jarem, v drugem kraju se hlinijo okoli odraslih, okoli gospodarjev in gospodinj, želeč posejati med nje svoje slabo seme nemira, hujskarije in sovraštva.

Na pretečeno nedeljo teden je napovedalo do dna klerikalno, tako zvano „slovensko društvo“ zopet političen shod v Hočah. Kot govornika sta nastopila deželni poslanec Rošker, katerega imajo naši bralci gotovo še v spominu od zanimivega mladeniškega zborovanja pri Sv. Lenartu v Sl. G., potem pa dohtar Vladimir Ser nec.

Oglejmo si ta dva govornika malo bolj natanko. Prvi je kmečki poslanec, kateri je prišel s pomočjo duhovščine do poslanstva. Vrana vrani oči nikdar ne izkljuje. Drugi pa je zopet dohtar. Kmet, koliki tvoji prijatelji so dohtarji, to pa sam veš! Toda, oglejmo si shod in „jednoglasno“ na njem sprejete resolucije.

Shod je bil slabo obiskovan. Največ je bilo zopet na njem navzočih mlajših ljudi, potem sploh takih, kateri so šli iz radovednosti tje. Kmete bi lahko bil

Blagoslov.

Trije mladeniči so se naučili črevljarstva in se namenili iti v tujino. Ime jim je bilo: Janez, Peter in Jožef. Jeli so zbirati vsak svojih, sedem „čvečkov“, da bi napolnili popotne torbice, zakaj bližal se je že dan njihovega odhoda.

Izmed njih je bil Janez najmlajši in najpridnejši. Predno se je podal na daljno pot, šel je k svoji babici, katero je zelo ljubil, in jo prosil za dobrih nauk in blagoslov.

Babica je točila bridke solze, mu dala obilo zlatih nauk in svoj blagoslov ter rekla: „Pojdi z menoj, peljala te bodem k puščavniku! Vzami svoje kladivo s seboj, on ti ga zagovori.“

Hitro je Janez poiskal iz svoje torbe kladivo in šel z babico na visoko gore v temni gozd, kjer je stala ob bistrem potoku majhna puščavnikova kočica. Sveti mož z golo glavo in belo brado je sedel na pragu in bral iz velike knjige. Ko mu je babica povedala svojo željo, položil je svoji roki na mladeničevo glavo in dolgo molil. Potem je kladivo trikrat potopil v čisto vodo potoka, prinesel zlato posodo žarečega ogelja, vrgel nanj neke koreninice, držal kladivo v čudno dišeči dim in izgovarjal nerazumljive besede. Nato je podal Janezu kladivo, rekoč: „Delaj po delavnikih pridno, kakor bi moral večno živeti, a po nedeljah in praznikih počivaj! Pri delu se

naštel vsak, kdor zna do dvajset šteti. Ko sta govornika odgromela svoje dobro skovane in na pamet učene govore, sprejele so se seve, kakor klerikalni riborški listi javljajo, „enoglasno“ resolucije, katere so se nekako tako glasile:

1. „Zbrani volilci izrekajo svojim deželnim poslancem popolnoma zaupanje in jih prosijo, da bi se ti odločno zoperstavili pri vsaki priložnosti krivičnemu postopanju večine deželnih poslancev v štajerski zbornici in bi naj po vsej Slovencem storjeni krivici zahtevali, da se spodnještajerska dežela od Gornjega in Srednjega Štajerja.“

Dobro, oglejmo si to resolucijo in njen pomembni del. Da so kmetje in zbrani volilci v Hočah izrekli svojo voljo, jim poslanec popolnoma zaupanje, to je jasno in umevno. Saj so vendar bili zbrani na shodu skoraj sami klerikalci in njih voditelji so bili duhovniki. Ta prva točka resolucije regimentno smrdi po klerikalnem svojem zlagatelju.

Stem se tudi mi strinjamo, da bi se morali poslanci vsaki kmetom storjeni krivici zoperstaviti v deželnem zboru, zoperstaviti pa bi se morali v parlamentu kmečki korist, nikakor pa ne, kakor se to od njih zahteva, v korist dohtarjev in njih sladkih prijateljev, gospodov v dolgih črnih suknjah. Da pa se v omenjeni resoluciji zahteva od poslancev samo odločno nastopanje v prid dohtarjem in duhovnikom, to ne bode pač rad vsaki verjel, ako mu povemo, da duhovnik in dohtar sestavila resolucijo — potem kmetom prebrala in jednoglasen sprejem resolucije je bil gotov.

Sprevidi pa lahko vsak sam, kdor le hoče trenost soditi, kaj zahteva ta točka resolucije, na kaj misli. Da se loči spodnještajerska dežela od Gornje in Srednje Graca, da postane toraj samostojna država, da dobi ali lastno svojo upravo, ali pa se priklopi kateri drugi deželi.

Nikakor ne dopušča prostor, da bi tukaj

ne daj nikdar motiti od sladkih besed lahkomišelnih tovarišev, kateri te bodo skušali zapeljati v lenobo. Nikoli se ne dotakni kart in nikdar ne pij kapljice čez žejo, in kladivo, ki ga držiš v svoji roki, te bode obilno redilo in ti pripravilo tolažila blaga, da bodeš lahko srečen celo življenje!“ Janez in babica sta se puščavniku priklonila, lepo ga zahvalila ter se vrata domu.

In drugo jutro so hiteli Janez, Peter in Jožef po prave cesti v široki svet, trdno upajoč, najti srečo z delom svoj rok. V nekoliko dneh so prišli v veliko mesto, kjer jih je imeniten mojster na delo. Pa Peter in Jožef nista dolgo žala pri njem. Bil jima je prehud, ker ni mogel trpeti, da pomagači vsak pondeljek popivali in kartali. Imel je velika zahteval, da si morajo njegovi delavci nekaj prihraniti. Zato sta se Peter in Jožef hitro naveličala ostrega mojstrovega ominjanja; zapustila sta delavnico ter se zopet podala na pot, a Janez je ostal v mestu.

Peter in Jožef sta prepotovala mnogo dežel in vidi marsikaj. Ostala sta zmiraj skupaj, ker sta potrebovala jedlo drugega, naučila sta se namreč nečesa, pa ne dela, mara goljufije pri kartanju, pri katerem sta neštevilno lahkomišelnih in nevednih ljudi obsolilaza zadnje, krvavo zaslužene krajcarje. Koristi od goljufij nista imela, saj je znano, da nepošteno

razložili in dokazovali, kako bedasto je to zahtevanje. Dovoljeno naj nam bode, da navedemo o tem le par naših misli. Prvič se da dokazati na podlagi deželnih računov, da je Srednji in Gornji Štajer tako rekoč molzna krava za Spodnještajersko in to tem lažje, ker vsak ve, koliko podpor je bilo treba dati v teku zadnjih let spodnještajerskim prebivalcem za po uimah uničene vinograde, travnike itd.

Od kod pa vendar dobi naš kmet nadalje neki in neki lep goldinarček? Morda od spodnještajerskih dohtarjev in kaplančekov, ali pa ne od srednje in gornještajerskih kupcev? Kje imamo obrtniška podjetja pri nas, ali pa tam gori na Srednjem in Gornjem Štajerskem? Ali ni umevno, da plačujejo ta podjetja, da plačujejo bogati in rodovitni kraji posebno Srednjega Štajerja mnogo več davkov, toraj tudi deželnih dokladov, kakor mi, katerim se je vsaj po nekterih uničenih krajih dača (štibra) odpisala.

Toda, ako bi se že Spodnji Štajer ločil od Graca, kaj se bi potem moralo z njim storiti. Samo dvojno je mogoče! Prvič ali bi se moral priklopiti kranjski deželi, toraj Ljubljani, ali pa morda celo Hrvaški toraj Zagrebu, ali pa bi postal samostojen. Kranjska dežela je mnogo bolj siromaška, kakor Štajerska. Umevno je toraj, da bi postala naša zemlja v slučaju, ako bi se priklopila Ljubljani, takorekoč zopet molzna krava za Kranjsko. Tam so velika plačila, katere bi seveda tudi takoj nam naložili. O Hrvaškem še pa nam niti ziniti ni treba. Saj vsaki vidi in čuje, kako se godi hrvaškemu ljudstvu. S kosami, s sekirami v rokah se je začelo hrvaško ljudstvo braniti prevelikih plačil, in to ni čudo, saj je znano, da morajo na Hrvaškem plačati celo od vsakega petelina nad eno krono dače (štibre).

Na Kranjskem in na Hrvaškem so tudi voditelji ljudstva večinoma dohtarji in duhovniki, ti bi bili seveda našim dohtarjem in duhovnikom jako hvaležni, ako bi jim ti spravili našo spodnještajersko zem-

go nima teka. Sčasoma sta postala zelo predrzna in sta se komaj izmuznila pošteno zasluženi kazni. Zmiraj bolj sta se oddaljevala od prave poti, a na delo ni mislil nobeden več.

Črez veliko let prišla sta zopet v mesto, kjer sta nekdanj delala z Janezom. V hiši, kjer sta ga pustila, vprašala sta za njim. In je bilo vse izpremenjeno. Starega mojstra nista našla več. Pred mestom si je kupil vinograd in hišico ter živel mirno na večer svojega življenja, svojo lepo kupčijo in jedino hčerko pa je dal pridnemu Janezu.

Peter in Jožef sta kaj debelo gledala, ko sta videla svojega nekdanjega tovariša sedeti v taki sreči. Iz njunih oči je zato švigala divja poželjivost, v njuna srca naselila se je jeza, a iz vsake njune besede se je glasila grda nevošljivost.

Vprašala sta ga, odkod izvira njegovo bogastvo. Janez jima je odkritosrčno povedal, kako sta pred obhodom v tujino šla z babico k puščavniku in kaj mu je sveti mož zapovedal.

„Tako, tako“, zaklical je Peter, „če bi midva imela blagoslovljeno kladivo, bila bi zdaj že tudi lahko premožna mojstra!“

„Ti si nespameten“, reče Janez v smehu, „puščavnikov blagoslov in pokajeno kladivo bi mi ne bila nič pomagati mogla, ako bi ne bila moja trdna volja in moja moč sodelovala. Vsak je svoje sreče kovač. Pomagaj si sam, in Bog Ti

ljo v njihove kremlje. Korist bi od tega toraj imela edino le naši tako zvani — prvaki.

A drugo — namreč, ako bi postala Spodnještajerska samostojna, kar naši prvaki najbolj zahtevajo? Kaj bi se potem zgodilo? Kdo bi imel v tem slučaju hasek, kdo škodo? Odgovor je lahek! Ako postanemo samostojni, potem moramo imeti lastno svojo deželno zastopstvo, lastno namestijo, naložiti bi se nam zopet ogromna svota plačil, zakaj zopet novih uradnikov bi nam bilo treba; mastnih služb pri navedenih zastopih in pri namestnji pa nikakor ne bi dobili gotovo nikdar kmetje v roke, temveč naši takovzani prvaki, naši dohtarčki. Ti pa seveda zopet nigdar ne bi pozabili na svoje črne agente in duhovnike, temveč roka v roki z njimi bi se mastili še bolj, kakor do sedaj od ubogih kmetov.

Kakor smo vam poročali že ob času zadnjih volitev za deželni zbor, prodrli so kmetje na Spodnje in Gornjem Štajerskem z večino svojimi kandidati tako, da so zastopani skoraj vsi kmetje od kmetov. Ti kmetski poslanci seveda se ne morajo pogajati s deželni zbornici z našimi dohtarskimi in farškimi poslanci in to radi tega ne, ker odločno zahtevajo tiste kmetje, da bi se kmetom pomagalo, naši kmečki poslanci pa skrbijo samo za dohtarske, za farške koristi in ker se jim v tem od kmečkih poslancev, čeprav druge narodnosti v korist kmeta nasprotuje, zato pa kričijo, vsi naši poslanci: „Proč od Gradca!“

Druga točka rezolucije na zborovanju v Hočah se glasi tako le:

„Zbrani volilci zahtevajo od deželnega odbora, da se odprejo poljedelske in obrtniške šole za slovenskim učnim jezikom.“

Dobro, naj se odprejo imenovane šole, toda kaj bodeš kmeči fant, ako še si tako dobro dovrši slovensko poljedelsko ali obrtniško šolo? Ako nisi večš nemškega jezika, so ti vse šole zastonj, ker med

bode pomagal. Kladivo mi je prineslo srečo le zaradi tega, ker sem se natanko po puščavnikovih naukih ravnal: nikdar nisem pil kapljice črez žejo in zato sem si precej prihranil, zato me je mojster rad imel in mi dal svojo edino hči za ženo hišo in kupčijo pa za doto.“

Peter in Jožef sta ga jezno poslušala in ko je stisnil vsakemu petak v roke, vzela sta pot pod svoje žuljave noge. Na cesti sta Janeza neusmiljeno obirala in ga imenovala potuhnjena, češ: s svojim škrtanjem znal je naplahtati skopegga mojstra.

„Če bi ga le mogla k igri zapeljati“, zdihoval je Jožef, „pa ta bedak še kart ne spozna, in ker ne pije, ga tudi v ogenj ne moreš spraviti.“

Več ko sta malovredneža govorila o Janezu, tem večja je postajala njuna jeza. Najubši bi jima tedaj bilo, če bi se bila nad Janezovo glavo zrušila njegova hiša. Seveda, nobenemu ni prišlo na misel, koliko truda je Janeza stalo, predno je postal premožen mož.

Peter in Jožef sta postajala zmiraj slabša. Potikala sta se po božjem svetu, preležavala po temnih kajhah, a naposled so ju poslali v domači kraj, kjer sta umrla kot zaničevana beruča. Janez pa je dosegel visoko starost ter je, spoštovan od vseh znancev, zatisnil svoje postene oči.

